

Skjervøy kommune

Skjervøy kommune

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Elektronisk høringsportal

Deres ref:	Vår ref: 2016/108-1	Løpenr. 1025/2016	Arkivkode	Dato 29.02.2016
-------------------	-------------------------------	-----------------------------	------------------	---------------------------

Høringsvar: forslag til nytt inntektssystem

Det vises til KMDs høringsutkast «Forslag til nytt inntektssystem for kommunene» med høringsfrist 1.mars 2016. Utkastet er forløperen til et helhetlig forslag som Departementet vil fremme i kommuneproposisjonen for 2017 til våren. Det nye inntektssystemet skal tre i kraft fra 1. 1. 2017.

KS har gjort beregninger av økonomisk utslag for enkeltkommuner, og med bakgrunn i det overordna høringsdokumentet fra KMD og KS' beregninger, vil Skjervøy kommune gi følgende innspill:

Generelt:

Skjervøy kommune er kritisk til at en i forslaget til nytt inntektssystem ønsker å endre på de økonomiske rammevilkåra for å tvinge fram kommunesammenslåinger. Dette bryter med frivillighetsprinsippet, som ligger til grunn i kommunereformen. Forslaget bærer preg av hastverk. Ei så omfattende endring for kommunene burde vært grundigere utreda, og konsekvensene av forslaga burde vært analysert.

Kostnadsnøkler:

Utgifter til innbyggere med særskilte og kostnadskrevende behov er ikke tatt godt nok hensyn til. Det gjelder særskilt innbyggere over 16 år med psykisk utviklingshemming og innbyggere over 90 år. Om foreslått endring opprettholdes, må det kompenseres med redusert innslagspunkt i toppfinansieringsordninga for ressurskrevende brukere.

Strukturkriteriet:

Å gå vekk fra et basiskriterium som er likt for alle kommuner – uansett størrelse på areal og antall innbyggere – er ett av de viktigste prinsipielle veivalga som ligger i høringsforslaget. Det er også dette kriteriet som direkte støtter opp om kommunereformens «frivillig eller ufrivillig små». Forslaget begrunner ikke valg av måltall, verken i forhold til antall innbyggere eller

avstand. Det er en svakhet. Konsekvensen for småkommuner i tettbygde strøk vil bli stor, mens for Skjervøy kommune vil ikke dette gi noen negativ effekt – uansett valg av de foreslåtte avstandene 25,4 km, 16,6 km eller 13,5 km. Avstand som kriterium avvises ikke, men bør begrunnes og konsekvensberegnes bedre.

Småkommunetilskuddet:

Det er positivt at småkommunetilskuddet videreføres, selv om forslaget ikke klart definert. Det synes klart at en går bort fra faste tilskudd og dreier det over mot to faktorer: utfordringer tallfesta i den såkalte «distriktsindeksen», og innbyggertall. For Skjervøy kommune vil dette gi små utslag fordi distriktsindeksen er lav og antall innbyggere ligger opp mot 3000, men det vil slå negativt for kommuner med lavt innbyggertall. Distriktsindeksen er en størrelse det er vanskelig å etterprøve, da den uttrykker svært komplekse samfunnsforhold. Det er likevel positivt at distriktsutfordringer gir økonomisk uttelling.

Selskapsskatt:

Forslaget legger opp til ei innretning av selskapsskatten som skal stimulere til næringsaktivitet. Det foreslås at selskapsskatten skal inngå i skatteutjevninga, og at kommuner med høy lønnsvekst i privat næringsliv målt gjennom de siste tre åra, skal gis en andel av selskapsskatten. Det er en fare for at dette vil forsterke konjunktursvingninger. Kommuner med kraftsentre innafor næringslivet vil økonomisk komme styrka ut, mens kommuner som opplever lavkonjunktur, for eksempel ved nedlegging av hjørnesteinsbedrifter, vil straffes og dermed være mindre i stand til å gjøre grep for å tilrettelegge for ny næringsutvikling.

Vurdering:

Det er forståelig at det er vanskelig å få til et inntektssystem som skal balansere alle ulikheter mellom kommuner, og som både er rettferdig og gir insentiv til positiv samfunnsutvikling. I hvor stor grad forslaget til nytt inntektssystem innfrir i så måte, er ikke enkelt å fastslå. Konkretiseringer og konsekvenser bør derfor komme på plass i det endelige forslaget som legges fram i kommuneproposisjonen.

Med forbehold om at de beregningene KS har gjort er riktige, vil forslag til nytt inntektssystem ikke medføre radikale endringer for Skjervøy kommune ut i fra dagens situasjon. Men: faktorer som befolkningsøkning/-nedgang vil i det foreliggende forslaget få større vekt i de framtidige rammeoverføringene enn tidligere. For kommuner som sliter med nedgang i befolkninga, vil økonomisk «straff» i form av reduserte rammer gi enda dårligere muligheter for en kommune å snu ei negativ befolkningsutvikling. Den samme negative effekten kan en få når det gjelder selskapsskatt. Det er dessuten vanskelig å se at den verdiskapinga som skjer i distriktet (der inntektene ofte føres inn til hovedkontor i bynære strøk), er godt nok ivaretatt i høringsforslaget.

Avslutningsvis vil det være viktig å påpeke at et nytt inntektssystem bør være «kommunereformnøytralt», da det er politisk flertall for at kommunesammenslåing skal skje frivillig.

Med hilsen

Ørjan Albrigtsen
Ordfører

Dokumentet er produsert elektronisk og har derfor ikke signatur.